

Преамбула

Израда овог документа је резултат пројекта којим руководи Удружење пословних жена Србије „Предузетнице доприносе развоју економске политике у новом политичком контексту“, а подржава га Делегација Европске уније у Србији и Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом Владе Републике Србије, у периоду од 27.11.2013. до 27.11.2014. године. У овом пројекту Народна скупштина Републике Србије је институционални партнер, што је и потврдила дописом од 09.05.2013. године. Пројектом је предвиђено потписивање и промоција Меморандума о сарадњи са Народном скупштином Републике Србије у новембру 2014. године. Потписивању ће присуствовати посланици, чланице Удружења пословних жена Србије, представници Делегације Европске уније у Србији и Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом Владе Републике Србије, представници медија, пословног сектора и осталих релевантних институција за област привредног развоја и родне равноправности.

Потписали су у Београду дана 24. новембра 2014. године:

1. Народна скупштина Републике Србије
2. Удружење пословних жена Србије

МЕМОРАНДУМ

О САРАДЊИ СА НАРОДНОМ СКУПШТИНОМ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Имајући у виду добру праксу Европског парламента који је 7. децембра 2011. усвојио Резолуцију за подршку женском предузетништву у малим и средњим предузећима, Народна скупштина Републике Србије овим документом даје подршку развоју женског предузетништва у Србији, као одговор на растућу улогу жена у српској економији и друштву. Европска унија кроз Закон о малим предузећима наглашава да је женско предузетништво политички приоритет и бројним активностима подстиче жене да започну своје бизнисе или јачају постојеће. Влада Републике Србије последњих година све више ставља нагласак на женско предузетништво и настоји да омогући добро пословно окружење за развој женског предузетништва у Србији.

У уводној Изјави Републике Србије на Међувладиној конференцији у Бриселу (Преговарачка позиција Републике Србије, Брисел, 21. јануар 2014. године) истакнуто је укупно шест области којима ће Србија посветити посебну пажњу у усаглашавању са правним тековинама ЕУ. Једна од тих области је и кохезиона политика, чији је саставни део обезбеђивање родне равноправности на свим нивоима.

У Србији је успостављен законски, институционални и стратешки оквир за развој предузетништва жена, кроз следећа документа: **Националну стратегију за побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности 2009-2015, Национални акциони план за побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности 2010-2015. и Националну стратегију запошљавања.** Кључни проблем представља недовољна интегрисаност родне перспективе односно доследно и ефективно спровођење свих закона, прописа и стратегија који утичу и на женско предузетништво.

Предузетнице чине трећину укупног броја привредника у Србији, а присутан је и тренд повећања броја жена на челним функцијама предузећа у Србији. Ипак, статистички подаци указују на изразито слабо искоришћен економски потенцијал жена у Србији. **Само 38.1% жена радног узраста (15-64) било је запослено у априлу 2013. године, у односу на 53.6% мушкараца. Међу запосленим женама тек 15,6% обавља самостални посао, док то чини 30.5% запослених мушкараца.**

У Србији се жене одлучују за отварање предузећа већином из нужде и суочавају са бројним потешкоћама код оснивања и вођења пословања. Иако је већина ових тешкоћа заједничка за оба пола, у многим случајевима

оне имају посебан утицај на предузетнице – условљене су избором сектора, родном дискриминацијом и постојањем стереотипа, недовољно развијеном и нефлексибилном бригом о деци, тешкоћама у усклађивању породичних и пословних обавеза. Жене поседују и мање некретнина регистрованих на своје име, што им отежава добијање кредита услед недостатка средстава обезбеђења.

Због тога се **Народна скупштина Републике Србије** залаже за подстицање женског предузетништва, како кроз самозапошљавање тако и кроз подршку већ успостављеним бизнисима како би били одрживи и како би се што боље интегрисали у главне економске токове.

Народна скупштина Републике Србије ће подржати иницијативу развоја женског предузетништва коју више од деценије заступа Удружење пословних жена Србије, а којој се прикључују и нова удружења предузетница, кроз различите мере:

- организовање јавног слушања на теме релевантне за жене у предузетништву

- подршка вођењу родне статистике у предузетништву и развоју индикатора женског предузетништва

- подршку родном буџетирању

- консултативне састанке са Одборима у Народној скупштини Републике Србије, релевантним за приоритете које идентификује репрезентативно удружење предузетница

- прикупљање мишљења и коментара удружења предузетница на Законе у процедури, који су релевантни за обављање њиховог пословања

- подржавање рада Женске парламентарне мреже на јачању женског предузетништва и решавању свих питања релевантних за ефикасније обављање пословања почевши од административних баријера до усклађивања породичног и професионалног живота, као типичног проблема за предузетништво жена.

Др Александра Томић

Председница Одбора за привреду, регионални развој, трговину, туризам и енергетику

Марија Обрадовић

Председница Одбора за одбрану и унутрашње послове и прва координаторка Женске парламентарне мреже

Др Сања Поповић Пантић

Председница Удружења пословних жена Србије